

HETI SZEMLE.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy évre	— — — — —	3 frt — kr.
Félévre	— — — — —	1 frt 50 kr.
Negyedévre	— — — — —	— frt 75 kr.
Tanítóknak és kézműiparosoknak egy évre	— — — — —	2 frt.

Felelős szerkesztő:

BÁTHORY ENDRE.

A lap kiadója:

A „PÁZMÁNY-SAJTÓ.”

A szerkesztőséget és kiadóhivatalt illető összes küldemények, pénzek, hirdetések, stb. a „Pázmány-sajtó” czimére küldendők. (Deák-tér 29. sz.)

Hirdetések jutányos árban vételnek fel.

A lap megjelenik minden szerdán.

A „Szatmár és Vidéke” szabadelvűsége.

A „Sz. és V.” szeret azzal dicsekedni, hogy zászlójára a *szabadelvűséget* írta.

Hát ebben a hivalkodásában nem is háborgatnók: utóvégre minden lap annak az eszmének szolgálatába szegődik, a melyik neki tetszik.

De mikor egy lap — ezen a mai korban — annyira tetszetős czégér alatt, a közvélemény nevében merészkedik időről időre e város tekintélyes számú lakosságának legfőbb érdekeit, vallását, intézményeit, becsületes, nyílt törekvéseit a legczinikusabb módon támadni, pellengére állítani, tehát éppen az általa hirdetett vallási békét folyton-folyvást tépdelni: akkor a magamfélé, a türelemnek legszélsőbb határáig elmenő ember is önérzettel kénytelen felvetni a kérdést:

„Miféle szabadelvűség az, mely durva kezekkel mindig csak a katolikusok ügyeit érinti és csak őket akarja megfosztani attól a szabadságtól, attól a jogtól, melyet minden más vallás zavartalanul élvez?”

Szabadelvű vagyok én is. Annak a szabadelvűségnek hive, mely a közszabadságot nem tekinti monopoliumnak, hanem egyenlően méri mindenkinek.

A szabadelvűség nevében (melynek az országban akárhány köre, klubja van) tiltakoznom kell az ellen, hogy a „Sz. és V.” éppen a szabadelvűség hamis czéje alatt szabadon bántogathassa katolikus polgárainkat, kik semmi mást nem tesznek, mint a mit nekik e haza törvényei megengednek és biztosítanak.

Mindenki természetesnek és jogosnak fogja ugyanis találni, hogy egyes vallások saját eszméiknek megóvására, hitéletük emelésére, vallásos irataik terjesztésére tömörülnek és törvényes eszközökkel buzgólkodnak.

A szabadság hazájában, Amerikában számtalan kath. és protestáns kör, egyesület zavartalanul működik. Németországban a nagy üldözések idejében sem bántották e köröket. Hazánk fővárosában kath. kör és protestáns kaszinó él, virágzik, még szabadelvű lapjaink is dicsegetően, elfogultság nélkül re-

gistálják működésüket. Az ország minden részében mintegy 400 kath. kör alapszabályait erősítette meg maga a kormány.

Hát csak városunkban volna szemfényvesztés a kath. kaszinó? Csak itt volna bűn, sőt hazafiatlanság a katolikusok tömörülése? Hát csak itt fedezte fel éppen a „Sz. és V.” hogy annak az ártatlan kaszinónak „bevallott” czéljai mellett még „be nem vallottak” is volnának?

A valódi szabadelvűség ily eszközökkel nem harezol a maga eszméi mellett.

Nem harezol a „Sz. és V.” sem, csak akkor, midőn a katolikusokról van szó.

Am lássuk!

Városunkban *protestáns* irodalmi kör alakul. Helyes! Joguk van hozzá. Jól teszik, ha saját vallásuk érdekeiért tömörülve buzgólkodnak.

Igy fogta fel a „Sz. és V.” is. „Mi melegen üdvözljük az ifju társaságot” — írja annak idején. A protestáns öntudat erősítésére szolgál ez az akció!

Nem ily mértékkel mér azonban a katolikusoknak.

A kath. „Irodalmi-kör”-nek és

TÁRCZA.

Az anya bálványá.

Irta BODNÁR VIRGIL.

A faluvégén kettéválik a fehér országot s egyik ága két lombos fasor között vész el a hűvös völgyben, hol a Gyulafiak renaissance-fényű kastélya emelkedik mint megkövült románcz álmodozva édes korról, gyöngéd szeretetről.

Ott ül az erkélyen a legfiatalabb Gyulafi, a kis gróf, mint a falubeliek hívné szokták. Még nyár van, augusztus utolsó hete. Még gyújt a napsugár, de az erdőzugas titokzatos bájában, az ágról le-lesóhajtó levelek majdnem nesztelen hullásában benne van egy hang, mely ráemlékeztet az ősz csendes, méla fenségére.

Megkondol a fehér toronyban a kis harang s mélabus hangja mellett vonul egy szomorú csapat ki a temetőbe. Temetnek a faluban. Viszik a koporsót jámbor emberek, de a koporsó után a gyászoló tömeg közt nem megy sok siró rokon, csak egy kis, tisztes lányka, ki még tán semmit sem tud a halálról, amely anyját, az ő egyetlenjét, könyörtelenül elragadta.

Az erdők, mezők felett pedig szállt a gyászének, mint egy bus gondolat. Amint a

hang megütötte az álmodozó, fiatal, még jóformán gyerek Gyulafi fülét (alig volt tizenöt esztendő), kíváncsian nézett a bus csapat felé. Arca nem fejezett ki semmit.

A nevelője lépett ki hozzá az erkélyre. Szikár, barna arcu komoly férfi, jellem és ész egyaránt.

— Vajjon kit temetnek? — kérdi a kis gróf kedves közlékenységgel.

— Egy szegény asszonyt, azt, aki miatt a mi drága orvosunk elhanyagolta volna a méltóságos mamáját, ha nem fenyegetjük meg elesapással. A migraine ugyan elmúlt, de ezen az asszonyon már ugy sem segíhetett volna emberi tudomány.

A temetés éppen ott haladt a ház előtt és tartott a mezőnek. A kis leány felemelte lassan a fejét s feltekintett félénken az erkélyre.

Oh micsoda lemondás rejlett e tekintetben! Azok a szemek nem ontották záporként a könnyűt, majdnem kiapadt, fénytelen szemek voltak azok s csak azt a metsző fájdalmat árulták el, mely bent a szívből pusztított kegyetlenül. Mert a folyó könnyeken átszűrődő napsugár megigéri a kiengesztelődés és a megvigasztalódás szívárványát, de a száraz fájdalom átjárja a szívet minden rejtekét s ott lappang, míg az élet el nem hanyatlik.

És ez a bánatos arc volt az, mely

először készítette a kis gróft arra, hogy gondolkodjék. Maga előtt látta a két beteget: anyját és azt a szegény asszonyt. Az egyik is beteg, de betegségét talán csak a nagyuri mód növeszti óriássá s elviselhetetlenné, de beteg a másik, halálos beteg s az orvos kenyere végett kénytelen távozni attól, kihez humánus szíve mintegy kötelességszerűleg vonzotta. Itt elmúlt a baj, mint a hogy elmúlt máskor; ott megtörte az anyai szívet, melyet csak az árva kötött még a földhöz.

De hogyan tenne számot egy ily alacsony sorsu asszony kimulása a világ folyásában? Nemzetek jötevéje huny el s a könnyek mégis csak felszáradnak. De annak az árvának minden gondolatja, szívének minden verése, egész világa ahhoz az anyához volt kötve.

E gondolatra mintha hideg, fagyos szél csapta volna meg agyát. Megrázkódott, feje szédülni kezdett s úgy érezte, mintha egy óriási épület dülne recsegve-ropogva össze s alátemetné romjai alá.

Este gyöngének érezte magát, ágyba is feküdt. Másnap reggel nem kelt fel, sem harmadnap, azt a hideg borzongást még mindig érezte.

Egy hét telt bele, míg magához jött. De abból az élénk, kedves kedélyből nem maradt semmi, mintha az alatt a hét alatt kieserltek volna.

a „Pázmány-sajtó“-nak dühösen neki ront (1891 szept. 21.) villongásokról, vallásháborításról beszél és a felelősséget azokra hártja, kik ezt a mozgalmat megengedték.

Megjelenik a „Heti Szemle.” A „Sz. és V.” rögtön kést ránt (1892. jan. 5.) „Mi kik — írja — a szabadelvűséget irtuk zászlónkra, nem örvendünk megjelenésének. Aztán megint aggódik és a jövőben nagy viharokat jósol.

Nemsokára megjelenik a protestáns „Szatmári Hírlap” százszor erősebb felekezeti színezettel és kiméletlenebb hanggal. A „Sz. és V.” (1893. okt. 1.) ezt teljes megnyugvással adja hírül olvasóinak, még azt sem mondja, a mit a „Heti Sz.” megjelenésekor oly nagyon hangoztatott, hogy t. i. „felesleges,” hiszen van már elég lapunk!

Ime! ilyen a Sz. és V. szabadelvűsége!

Uraim! Ez nem szabadelvűség! Ez a legnagyobb foku elvtelenség. Több! Vak gyűlölet minden iránt, a mi katolikus! A gyűlöletnek pedig nincs judiciuma, se méltányossága.

Vagy ha nem gyűlölet, akkor egyesek elbizakodottak *különczsége*, melylyel — talán legközelebb — most még *be nem vallott* czéljukat akarják megvalósítani.

A különöz emberek cselekedeteit nem szoktuk mindig komolyan venni, mert nagyon sokszor komikussá válnak, a mi aztán nem messze jár — a nevetségéstől.

Igy van a „Sz. és V.” is. A katolikusok elleni folytonos szurkálásában már odáig jutott, hogy

A vidám, gavalléros tekintet elborult, mint a tavaszi ég, melynek kékjét sötét felhő borította gyászba. Redők jöttek a nyílt homlokra, a gyerekből komoly férfi — majd azt mondanám öreg ember lett s a gyerekes tempók helyét adtak egy két-égbesett tépelődésnek, mely aggodalomba ejtette környezetét.

Mily másként fogott fel most mindent! Mintha amaz enyhe őszi este óta kicserélték volna, mintha akkor a szépen lenyugvó nap utolsó sugarai maguk után csalták volna azt a boldog kedélyt, mely egyedül a gyermeknek sajátja s melyet megőrizni nem adott mindenkinek, kik az élet harcában elkeseredett tusát vivnak.

Azt mondják, hogy az ember teste minden hét esztendő alatt a legkisebb atomig megváltozik, megújul. Az agyvelő minden rostja kicserélődik, a sziv izmai mások lesznek. A kis grófban talán ez az atomesere idézte elő azt a rázkódtatást életének kétszer hetedik esztendejében. Vagy tán valószínűbb, hogy a kis árva szemében volt valami abból a kibeszélhetetlen keserből, mely sokszor némán panaszolja az elviselhetetlen nyomort s a szivéig hat annak, ki a szemekből olvasni tud. — Vadászok beszélnek, hogy a meglőtt őz oly keserves esdekléssel tud nézni gyönyörű szemével az emberre, hogy nem jó látni a gyöngébb szivűeknek, mert az a tekintet üldözni fogja őket az élet végeig.

Egyszer csak azt mondta az édes anyjának, hogy bocsássa el a nevelőt, mert már teljesen fölösleges.

mihelyt e tárgyról ír: *elveszti egyensúlyát és ezzel együtt tekintélyét is.*

Ilyen mértékkel ítélem meg a „Sz. és V.”-nek legközelebbi cikelyét is, melyet a kath. kaszinóról irt.

Megjelennek az ilyen cikelyek időről-időre abban a lapban, mint a kérészek, melyek csak azért tűnnek elő, hogy aztán a feledés nyelje el őket.

A jelzett cikelyben vannak ugyan egyes kitételek, melyek fájdalmasan érinthetik a katolikuskat, illetőleg a kath. kaszinó szép számu tagjait.

De ha meggondolják a forrást, melyből azok eredtek, ha meggondolják, hogy az ilyen nyugtalan szellemű emberek rövidesen szokták elveszteni a társadalomban hajhászott sulyokat és népszerűségüket: a fájdalmas érzés csakhamar eloszlik.

Csak még egy pár szót. A „Sz. és V.” gunyolódik is. Azt mondja nagy szellemesen, hogy kath. kaszinóra ugy nincs szükségünk, mint kath. cséplő-gépre vagy vasutra.

Oh nem mond ezzel semmi különöst! Kath. cséplőgép és kath. vasut ugyan még nem létezett, de a vasutnak liberális kiadását már ismerjük, a legközelebb multból a borsodi viczinális formájában.

Különbön higye el a „Sz. és V.”, hogy miként egy kath. cséplő-gép és egy vasut a legmerészebb föltevés mellett sem ártana és bontaná meg itt az egyetértést és vallásos békét: ugy, a kath. kaszinó sem árt sem

— Amit még meg kell tanulnom, azt ő tőle ugy sem fogom elsajátítani.

— De még utazni is kell a nagyvilágban — volt az anya ellenvetése — azt csak nem teheted magadban.

— Érzem, hogy itt az idő, amikor az ilyen emberek, mint az én nevelőm is, csak arra valók, hogy az ember ne lásson mindent ugy, amint kell.

A gyöngéd anyát az ilyen elvek rendszerint kétségbeejtették. Most azonban megnyugodott, mert látta, hogy fia szokása ellenére oly ájtatosan imádkozott, mint mások soha.

— Vallásos leszek meggyőződésből — azt mondta az anyjának. Mert sokan ugy is azt mondják, hogy a vallás csak a nagy uraknak meg a földhöz tapadt szegénynek való. Azoknak, hogy a sport száma szaporodjék, ezeknek pedig, hogy legyen reményük a tulvilági boldogságban, mert csak kell egy kis illuzió a nyomoruság elviselésére. A filiszter, aki önjerejéből, megfeszített munkájával tesz jólétre szert, tisztán látja a titkot, mely a nagyurnak nem magyarazza meg érdemtelenül örökölt jólétét, a szegénynek nyomorult sorsát. Én tudom, hogy a vallás mindenkinek feltétlen életszükség.

A minap egy küldöttség is járt a kastélyban. Fogatokat kért egy kis politikai tüntetésre. A grófné természetesen megtagadott mindent, mert ama politika merőben ellenkezett a család hagyományaival. Az ősök megfordulnának márvány sirjukban.

A kis gróf a maga szakálára küldött három négyesfogatot, elment maga is oda,

a multban és nem fog ártani a jövőben sem ennek az egyetértésnek.

Hanem az már bizonyos, hogy olyan cséplőgépre (mint a „Sz. és V.”) mely folyton folyvást üres szalmát csépel és olyan vasutra, mely kiméletlenül gázol keresztül a vallás jogain és érdekein — valóban nincs szüksége városunknak.

Minden elfogulatlan ember láthatja ugyanis, hogy városunkban a vallási békét senki sem zavarja, senki sem tépdeli csak a „Sz. és V.”

És ezt a szerepét a „Sz. és V.”-nek ugy nevezzük, hogy „szabadelvűség?”

Tessék rajta gondolkozni!

Omikron.

Városi közgyűlés.

A folyó hó 9-ére összehívott törvényhatósági közgyűlés élénk érdeklődés mellett folyt le SIMONTSITS Béla főispán elnöklése alatt. A közigazgatási tanácsosi állás betöltésén kívül még két tárgy keltett nagyobb érdeklődést ez alkalommal, t. i. a róm. kath. plebánia telkének tulajdonjoga és a népkertben felállítandó pavillon kérdése. S miután a megejtett választással egy régi hivatalnokának adta meg a méltán megérdemelt előléptetést a közgyűlés, a jelzett két ügyben hosszabb vita után a tanács, illetve az előadói javaslatokat fogadta el. — Tudósításunk a következő:

Elnöklő főispán megnyitván a gyűlést, a jegyzőkönyv hitelesítésének idejét f. hó 13. d. u. 3 órára állapítja meg. A felolvasott polgármesteri jelentésből örömmel értesült a közgyűlés, hogy a hatóság a netáni árvíz veszély esetére megtette a kellő óvintézkedéseket s veszély esetén 2 tiszt vezénylete alatt 150 katona áll a vizárbizottság rendelkezésére.

hol a fennálló rendszert és a kormányt sárba tiporták — teljes igazsággal. A vezér mestere volt a szónak. Nem diszitette mellét semmi érdemjel, mint a kis gróf őseit, — amint a régi képeken látni lehet, — de az a mély meggyőződésből eredő ékesszólás megnyitotta a szemét, az igazság kiáltó szava bevilágította az utat, melyen haladni látta egész élete folyását.

Valami új fogalom csengett-bongott szüntelenül a fülében: haza. Erről nem magyarázott a nevelője semmit. Megtanult németül, francziául, angolul (a magyar csak ugy ragadt rá,) aztán mivel van pénze bőven, a telet Párisban, a nyarat Ostendében fogja eltölteni. A jószágkormányzó hazulról pontosan elküldi a pénzt akárhová. Itthon gondoskodnak arról, hogy a vagyon el ne pusztuljon. Törvényünk volt, hogy latifundiumokat el sem lehet adni. Ugyan mért nem szerepelnek a gazdagok nevei mindig a jótékonyági ivenken?

Mikor teljes fonságében felfogta a haza fogalmát, gunyos mosoly ömlött el ajkán. A mult héten diszes társaság gyült egybe nálok, itt mutatták be először a nyilvánosságuknak. Egyik lap azt irta akkor, hogy ott együtt voltak a haza oszlopai.

— Szegény haza! — Bizonyosan ez jutott eszébe, mikor oly fanyarul mosolygott.

Az anya bálványozta fiát. Férje a nemes szivü apa, mintegy végrendeletben hagyta nejeének halálos ágyán, hogy fiát örizze legföltözebb kincese gyanánt. Az anyai őrszem, mely a páratlan gyöngédség minden jelével örködött a fiu szive fölött, nem zár-

Kormányrendeletek. A m. kir. belügyminiszterium értesíti a város közönségét, miszerint a II. osztályú rendőrök és hivataloszlók lakbérilletményének felemelése tárgyában hozott közgyűlési határozatot jóváhagyja. A m. kir. pénzügyminiszter pedig 14280. számú leiratával az egyenes adó felszámolási bizottság kiegészítésére hívja fel a városi hatóságot; minek következtében a közgyűlés három évi időtartamra rendes tagul Makai Antalt, póttagul Vallon Edét választja meg.

Választás. Az előléptetés folytán megüresedett közigazgatási tanácsosi állás betöltését illetőleg a kijelölt bizottság a következőleg alakult: Boros Bálint, Jandrics János, Keresztszeghy Lajos dr. kinevezettek; Fejes István dr., Böszörményi Károly és Farkas Antal választott tagok. A három pályázó közül mind a hárman jelölve lettek a következő sorrendben: Kőrösmezey Antal, Vinnay Árpád dr., Szabó János. Beadatott 81 szavazat, melyből Kőrösmezey kapott 63-at, Vinnay Árpád 17-et, Szabó János 1 szavazatot. A szavazás eredményének kihirdetését zajos éljenzés kísérte.

Tanácsi előterjesztések. Pap Géza főjegyző a róm. kath. plebánia telek tulajdonjoga s azon építendő emeletes ház tervezése és használata iránt tesz előterjesztést. Az építkezési költség 47600 frt. mely 50 éves törlesztési kölesön által nyer fedezetet. Tanódy M. nem helyesli a bemutatott szerződés végpontját, mely szerint a város a bolthelyiségek jövedelméről csakis a kölesön letörlesztése után fog intézkedni; e jövedelem kizárólag egyedül a várost illeti. Nagy Barna a tulajdonjogról nem akar lemondani s kijelenti, hogy a telek ma is a város nevében van. Keresztszeghy L. a kiküldött bizottság álláspontját védve, felel előtte szólóknak. Pap Géza előadja, hogy a tulajdonjog megszerzése végett a városi hatóság 1881-ben, s később 1883-ban megtette a szükséges lépéseket; a vallás és közokt. miniszter azonban mindkét esetben értesítette a város közönségét, hogy a kérdéses telek egyházi vagyont képezvén, a várost csupán a felügyeleti jog illeti, második leiratában megjegyezte egyúttal a mi-

niszter, hogy ezen kérdést véglegesen befejezettnek kívánja tekinteni. — Végül Farkas Antalnak a bérösszeg kezelése és a törlesztés visszafizetésére vonatkozó felszólalása után a közgyűlés elfogadta a tanács előterjesztéseit és a verseny-tárgyalás kihirdetését elrendelte. — A szervezési szabályrendelet 67., 71. és 112. szakaszait oly formán módosítja a közgyűlés, hogy a politikai és jogügyi, a szűgyügyi bizottság elnöke nem a közigazgatási tanácsos, hanem a főjegyző lesz. Ugyanek az árvaszékben a polgármester helyettese is. — E tárgyalás kapcsolatban elfogadja a közgyűlés Simontsits főispán azon javaslatát, hogy jövőben a városi közigazgatási ülések és közgyűlések különböző napokon tartassanak.

Weisz és Kalocsai helybeli lakosok azon kérelemmel fordultak a közgyűléshez, hogy a népkertben saját költségükön pavillont építhessenek, melyet 15 év múlva a város rendelkezésére bocsátanak. Kérelmüket Verézy Antal, Tanódy Márton és Kelemen Samu dr. támogatták. Amde Kiss Gedeon, Keresztszeghy Lajos és a polgármester felszólalásai után a többség a tanács és az előadó javaslatát fogadta el, mely nem tartja időszerűnek a kérelem teljesítését, a mennyiben a népkert kibővítése és rendezése most van folyamatban, s ezen pavillon akadályul szolgálna a későbbi rendezésben.

A gőzmalom új részvényeinek kifizetésére 2447 frt. és 05 krt. utal ki a regálé-forgó tőkéből.

Jogügyi szakosztály előterjesztései. A közutakról szóló 1890 évi I. t. cikk értelmében négy szabályrendeletet alkot a közgyűlés s egyúttal a főispán indítványára elhatározza, miszerint a szabályrendeleteket ezután a tárgyalás előtt kinyomatja s tagjainak tanulmányozás végett megküldi.

Színház. Pesti Iliász Lajos színigazgatónak kérelmére a világitási és fűtő közlelési költségeket a méltányosság szempontjából elengedi.

Átiratok. Győrvármegye átiratát, az adómentes záloglevelek kibocsátására jogosult pénzügyintézetek tartalék alapját megállapító 1889. évi XXX. t. cikk 10. §-ának

megváltoztatása iránt, hasonszellelű kérvénnyel támogatni fogja a közgyűlés. Ellenben Torontálvármegyének, az utadóról szóló 1890. évi I. t. cikk 23. §-ának módosítása tárgyában megküldött átiratát egyszerűen tudomásul veszi.

Felirat. Hérmán Mihály polgármester előterjesztése folytán elhatározta a közgyűlés, miszerint a katonai lakbérnek újra osztályozása tárgyában feliratot intéz a hadügyi miniszteriumhoz. A kérvényt a polgármester elnöke alatt egy bizottság viszi fel Bpestre s a kérelmet ezen alkalommal a főispán is támogatni fogja, ki szíves készséggel csatlakozik a kiküldöttekhez.

Végül Hesz Adolf méntelepi állatorvos, továbbá Hartman Hani és Ferenczi Zsuzsanna helybeli lakosok, szülésznők oklevelei lettek a szokásos módon kihirdetve, s ezzel a közgyűlés — a főispánt éltetve véget ért. —

R.

Nyílt levél a szerkesztőhöz.*)

Nagy-Majtény, 1896. márcz. 7.

Sokszor olvassuk a lapokban, hogy ez vagy az a kath. kör, kath. legényegylet, kath. kaszinó és más kath. egyesület táncmulatságot rendez szombaton vagy ünnep előtt való napon.

Mint hogy az ilyen táncmulatság szerény véleményem szerint a szombat és az ünnep előtti nap jellegével sehogysem fér össze, vagyok bátor tisztelettel és szeretettel kérdeni:

Tekintetbe véve, hogy már szombaton és ünnep előtt való napon kell a vasárnapra és az ünnepre készülnünk, mit azon szokás is bizonyít, hogy szombaton és az ünnepek előnapjain, délután a székesegyházakban, a szerzetes és más előkelőbb templomokban ünnepélyes veacsérnye tartatik, a plebáni templomokban pedig a lorettói letenye énekeltek:

Tekintetbe véve, hogy a szombaton vagy ünnepek előnapjain tartott táncmulatságok megszenteltlenítik a vasárnapot és az ünnepet, mert azokba a szent napokba

hatta ki a Gondviselés ujját, mely oly hirtelen fordulattal belejátszott a jellem fejlődésébe.

Még ugyszólván gyermek volt, máris — egy félesztendő óta — esodadolgokat beszélt róla a környék. Leereszkedik a néphez, elbeszélget vele a nyelvén. Szelid tekintete meglátja a legtitkosabb nyomort, erszénye mindig nyitva a szegények számára.

A jellem e gyökeres változásában csak a krízis volt kinos, de ezen tulesve lassan, de biztosan haladt a gyógyulás útján.

Az anya sok álmatlan éjszakán küzdött rettenetes gondolataival, melyek meg akarták győzni a szabadkozó anyai szívet arról, hogy annak a bálványozott kinesnek a lelke elborul s eközben összeroskad a teste is.

De lassan-lassan elsimultak a redők az anyai homlokokon s letörölte a könnyet a bánatos arcról az idő.

Azok a furesábbnál furesább kérdések, melyek az anyához intézve úgy tűntek fel, mintha egy meghibbant elme szánalmas működései volnának, csak a komoly korrall harcoló gyermekkedély utolsó szikrái voltak. Megvillantak és kialudtak örökre.

Máskor soha sem szeretett egyedül lenni; most kereste a magányt. Órákig elült egy helyben, tekintetét egy pontra szegezte s látni lehetett arczán azt a duló harezot, mely lelkében végbemegy. De ez csak az a mindenre kiterjedő elmélkedés volt, mely jövőjének minden lépését meghányja-veti s minden nagy jellem történetében kimaradhatatlan.

Aztán egy szép napon elmaradtak a kérdések, egy másik nap már csak szórazott volt s tizenhét évének bája, varázsa látni engedte nagyrahivatott személyének esillogó vonásait. Egy ifjuember, akinek lelke nem tud másról semmiről, csak ami Isten és ember előtt kedves. Ugy tekintett mindenki rá, mint aki nagyra van hivatva, ki elméjével irányt szab egy hatalmas és derekabb pártnak s kit anyagi jólétében a jótékonyág legelső apostola gyanánt fog tisztelni mindenki.

A környezete hozzáidomult. Anyja kezdte tisztelni elvét, helyeselte az irányt, a melytől még nemrégiben is idegenkedett. Ugy beszéltek, hogy a jövő követválasztáskor egyhangulag fogja megválasztani a kerület — ellenzéki képviselőnek. A haza oszlopai elmúltak, mikor ezt meghallották. Csak az vigasztalta őket, hogy addig még megváltozhatnak. Öt év nagy idő, akkor majd belátja, hogy az ár ellen küzdeni nem érdemes. Szabadon nevelték, az opponáló szellemet fiatal kora önkényt hozza magával.

... Ezalatt pedig serdült az apátlan, anyátlan árva más kenyérén, keserves kenyéren. Érezte, hogy egyedül áll a világon, nincs senki, ki pártját fogná, ha egyszer megunnák, akik megkönyörültek rajta, — vagy a kenyérért nem tudna annyit dolgozni, mint a mennyi illik s a menyit a szíve diktál.

Egész héten dolgozott. Kutnál, vagy este az illatos akácok alatt; senki sem látta, ugy látszott, kívül áll a falu fiataljainak társaságán. Csak vasárnap öltözött fel csinosan,

egyszerűen és tisztán, mikor a misére ment; ott ő imádkozott a legájtatosabban.

Fent, a szentély egyik padjában a kis gróf imádkozott mindig példás buzgalommal. Mise után megvárta a jámbor nép fiatal urát, hogy őszinte szívvel üdvözölje kalaplevéve, tiszteletteljesen.

De a kis gróf s az árva tekintete azóta sem találkozott. Talán kerülték egymást, mert tudták ama kinos történetet, mely az orvos és grófok között játszódtott le annak idején. Mert a fejébe vette Gyulafi, hogy míg az egész falu rajong érte, van egy, ki előtt ő élő tanuja ama nyomoruságnak, mely kegyelemkenyérre szorít egy árvát.

Mily boldog volt akkor az a lány! Dolga talán meghaladta korát akkor is, mert a szegénység nem tür halasztást, megalkuvást, de azért dal kelt ajkukon s esendes megelégedés szállt a kunyhóba.

Ősz volt, késő hideg ősz. Végigzugott a fagyos szél a disztelen mezőn s kiméletlenül rázza meg a fák levéltelen ágait. Varjuk röpültek a magasban, éktelen károgásuk felriasztotta a fészükben pihenő madárkakat.

A faluban erősen füstöltek a kémények, ugy látszott, mindenki melegedett a barátságos kandallónál. Milyen jó annak, akinek van mit tenni a tüzre s mily fáradság árán kell megszerezni a földhöz tapadt szegénynek azt a kis fát is, a melynek pislogó lángjánál melengetheti fagyos tagjait.

Fáért küldték az erdőbe, hogy szedjen egy kis rőzsét, azt ugy is szabad mindenkinek. És ment jószívvvel, arczán nem volt

beletánczolnak, mi által a vasárnapot és az ünnepet nyilvános botrány napjává teszik; Tekintetbe véve, hogy azok, kik ily napokon táncmulatságokban részt vesznek, az egyház második parancsának: „Ünnepnapokon szent misét becsületesen hallgass,” legtöbbször eleget nem tesznek, mert az isteni szolgálat ideje alatt alusznak, vagy arra elmenni egyáltalán kedvük nincsen;

Tekintetbe véve tehát, hogy a szombaton és ünnep előtti napon rendezett táncmulatság a résztvevőket a szent miséről visszatartja;

Tekintetbe véve továbbá, hogy a vallásosságnak kárára van és a vallásos meggyőződés gyengítésére szolgál, ha a katolikus ember kath. egyletek által rendezett táncmulatságok miatt elhanyagolja vasárnapon vagy ünnepen a szent misét;

Tekintetbe véve végre, hogy az egyház második parancsa tiltja mindazt, mi a kath. embert a vasárnap és ünnepnap vallásos ünneplésétől visszatartja.

Egész tisztelettel és szeretettel kérdelem: lehet-e helyeselni, ha kath. körök, kath. legényegyletek, kath. kaszinók és más kath. egyletek szombaton, vagy ünnep előtti napon táncmulatságot rendeznek?

Haruyg Leo,
plébános.

Kiállítási munkálatok.

Az ezredéves kiállítás lassankint, a hogy mind melegebben süt a nap, kiolvad a hóból, a száztornyú paloták környéke megnepecsül s megint eleven, mozgalmas, munkás élél indul meg azon a helyen, a hol pár hónap mulva egész Magyarország és a művelt külföld nagy ünneplésekre gyűl össze. Most már befelé vonul a készülődő munka, a pavillonok, csarnokok, pompás épületek belső díszítése, főlciczomázásához fognak, hogy e hónapban már hozzá foghassanak az érkező kiállítási tárgyak kicsomagolásához és elhelyezéséhez.

A díszítő munkák természetesen legkülönbek abban a hatalmas palotaesoportozatban, a mely kívülről is a leginpo-

semmi, ami kelletlenséget árult volna el. A hideg szél megcsipdoste arcát, pirosabb volt mint máskor.

A faluvégén, a keresztnél, találkozott a kis gróffal, aki épen vadászni ment. Rámelte nagy kék szemét, illedelmesen köszöntötte, aztán keresztet vetett a megfeszített képe előtt.

Egy gondolat villant meg a kis gróf fejében. Ha most utána megy és szép szerével ráveszi azt az árvát, hogy fogadjon el tőle valami segítséget, anélkül, hogy alalmaznának látszanék, talán leróna azt a kötelezettséget, a mely eddig a szívét nyomta. Nem fogja emlegetni a multat, nem lesz az feltűnő senki előtt, mert mindenki megszokta már az ő könyörületes szive tetteit.

Lassan követte a leányt az erdőbe. Elszántan közeledett hozzá s ép' nevének akarta szólítani, mikor megzörrent a bozót s abból egy irtózatos vadkan bontakozott ki. Felemelte otromba fejét, szétnézett mélyen bentülő szemével s közeledett a fát szedő lányhoz, ki kétségbeesett sikoltással eredt futásnak. Egy lövés rezgette meg a levegőt s a vadkan sértetlenül, dühében felborzolt sörénnyel rohant Gyulafinak. Egy másik lövés. A vadkan csak megtorpant, összecsaltantotta rettenetes agyarást s egy ugrással ott volt a gróf előtt. A Gyulafi kezéből kihullt a fegyver, összeroskadt, amint a fenevad czombjába mártotta éles agyarást. Rátiport aztán rettenetes testével s ott marcangolta kiméltlenül.

Szekérszörgés hallatszott az erdőbe ve-

zansabb és a mely ezidő szerint a legszebb, legmeglepőbb és legérdekesebb épülete nemcsak egész Magyarországnak, de talán az egész kontinensnek is. Arról a csodaszép alkotásról szólunk, a melyről már néhány-szor volt szó ezen a helyen: a történelmi épületesoportról. Már messziről, a tó felől jöve megfogja a látogató figyelmét, s azután nem is ereszti el egy pillanatra se. Le se tudjuk róla venni a szemünket, a míg egészen a közelébe nem érünk, és mindig újabb és újabb szépségeket fedezünk fel rajta. S bárhonnán, az ország akármely részéből jöjjön valaki, egy-egy ismerőst is fedez fel rajta: egy oromzatot, párkányt, ablakot, bejáratot, díszítést, a mit odahaza egy-egy nevezetes, históriailag fontos épületben már látott. Mert hisz ez a hatalmas épületesoport nem egyéb, mint Magyarország összegyűjtött építészete, az ország kőbe épített históriája.

S ugyan ilyen a belseje is. A jaiki templom udvarában ott találjuk a román építészeti összes megmaradt emlékeit. A nagy oszlopcsarnok minden oszlopfeje más és más, de mindegyik egy-egy régi emléket örökít meg. A vajda-hunyadi Nye-bojsze vár falait a Hunyadyak, Szilágyiak, Bakácsok, Vitézek, Czilleyek, Garák czimerei ékítik, a fali képek akkori harci tornákat, vitézi tetteket ábrázolnak, olyan modorban megfestve, a hogy akkortájt dolgoztak. Odébb már gobelinek díszítik a falakat, olyan módon megfestve, mintha drága szőtt szőnyeg borítaná a falat. Tovább a Bakács-kápolna hű utánzata az esztergomi bazilikából szem elé hozza esalódásig híven az ország legszebb építési emlékeit. Gyönyörűek a falfestmények a hadászati osztályokon, de még szebbek az egyházi kiállítások termeiben, a hol régi és modernebb templomok falfestéseit és díszítéseit találjuk híven másolva.

A kiállítási tárgyak is nagy arányokban érkeznek már a történelmi kiállításra. Kincsek, műtárgyak, drágaságok, amelyek láttára valósággal káprázik az ember szeme. A király kiállítását, a Hofburg magyar kincseit most csomagolják s most készítik szállításra a német császár gyűjteményéből is a magyar vonatkozású tárgyakat. Ezeket a kincseket nagy őrizet alatt hozzák Buda-

zető utról. Favágók rontottak rá a bestiára, ők szabadították meg a kis gróf élettelen testét a teljes szétmarczangolástól.

Hazavitték anyjához. Nincs toll, mely leírni képes azt a végtelen fájdalmat, mely az anya szívébe fészkelte magát s nem is oszlott el onnan élte utolsó leheletéig. Eltemették szépen. Behantolták az anya kincsét, bálványát; ott volt az egész falu, messzevidék népe a sir mellett s részt kívánt a fájdalomból. Virágözön borította a koporsót, a sirt, könnyek csillogtak mindenki szemében.

Hogy azoknak a szép reményeknek ily hamar vége, hogy az a nemes szív nem dobog többé! Mikor fog ez a fájdalom megszűnni a résztvevő keblekben, mi fogja meggyógyítani a fájó sziveket?

Kiszámíthatatlan a gondviselés útja. Mincs mód, mely megmagyarázza az embernek azt a titkot, hogy a derék szokszor elbukik s a hitvány felemelt fővel jár-ke, a nemes sziveket elveszi tőlünk az ég s meghagyja azt, akit meg nem érdemlünk. Nincs más mód, mondom, csak a megnyugvás, mert az agyvelő elszedül e rettenetes mélység fölött, mielőtt belepillantathatna. A megnyugvás az, mely azért is, mert érzés, képes betölteni a végtelen után sóvárgó szívet; az értelem — akármily mélyen járjon is — minduntalan fáradtan kénytelen lemondani a végtelenség isteni szikrájáról.

pestre, ahol már akkorra egész kincsesház gyűl össze mesés értékű drágaságokból.

Erre az időre már együtt lesz a kiállítás őrszemélyzete is, amely a csarnokokban felügyel, s a nagy közönségnek mindenféle utbaigazításokkal szolgál. A személyzetet most alkalmazza az igazgatóság, még pedig annak rendje és módja szerint való sorozáson. Mindennapra becsitálnak vagy száz álláskeresőt (Magyarországon akadna egy napra tízezer is) s ezeket egy rendes vizsgáló bizottság elé állítják. Miután az írásait, bizonyítványait, előre megvizsgálták, szemügyre veszik őket magukat is. Arra néznek legfőképp, hogy szemrevaló, ügyes figurák legyenek, tetszetős, intelligens képűek, s amellet kellő ügyességük és elég műveltségük is legyen, hogy majdan a publikumnak felvilágosításokkal szolgálhassanak.

Bizony átlag csak minden harmadik, negyedik pályázó válik be, pedig egyik-másik messze vidékről jön föl a fővárosba szerencsét próbálni. De akármilyen rigorózus is a bizottság, nálunk kenyérkeresetre mindig akad vállalkozó, s nem lehet annyi alkalmazottat keresni, hogy tízannyi ne jelentkezék.

Még sokkal türemetlenséggel pályáznak alkalmazásra a — nők. Amíg egy férfi folyamodik állásért, három nő jelentkezik, dacára, hogy nők számára való állás alig van. Vagy ötven női elárúsítói állás van s arra a jelentkezők száma már most ötezer felé jár. S mindennap szaporodik ez a szám átlag ötvennel-hatvanal.

Helyi hírek.

— **A Mária-pócsi bazilika-rend** egyik tagja, Szilveszter atya f. hó 9-én tisztelt Püspök ur ő méltóságánál, s közölte vele, hogy a mária-pócsi kegyelemtemplom belseje a szentély és ikonosztás, valamint a mellék oltárok gyökeres javítás alá vétetnek már ez év tavaszán. Ő méltósága, mint hitelesen értesülünk, a latin szertartású oltár költségeit kegyes volt magára vállalni és ezen kívül ígéretet tett, hogy más irányban is fog járulni a költségek beszerzéséhez.

— **Főigazgatói látogatás.** Szieber Ede kir. tanker. főigazgató, ki püspök őméltóságának szívesen látott vendége, e hó 7.-től e hét végéig városunkban időzik, hogy hivatalából kifolyólag a helybeli kir. kath. és ev. ref. főgymnáziumok tanulmányi s egyéb állapotairól tapasztalatokat szerezzen. Ismerve iskoláink erőit és színvonalát, reméljük, hogy tapasztalatai megelégedésére fognak szolgálni. A városunk kulturális mozgalmi iránt érdeklődő jeles tanférfiu jelen volt a vasárnapi matinén és a hétfői dalestélyen is.

— **Püspök** ő méltósága az I. II. éves hit-tanhallgatóknak a seminarium kápolnájában f. hó 15-én fogja feladni a tonsurát és négy kisebb egyházi rendet.

— **Városunk** törvényhatóságának f. hó 9-én tartott ülésén, — mint közgyűlési rovatunkban olvasható, — **Kőrösmezey Antal** tanácsjegyző lett közigazgatási tanácsossá megválasztva. Örömmel konstatáljuk ezen, a városatyák nemes gondolkodásáról tanuskodó eredményt, mely által egy 18 évi közszolgálatban álló hivatalnok buzgó tevékenységét, s e téren szerzett el nem vitatható érdemeit jutalmazták.

— **Kinevezés.** Jankovics János képezdei helyettes tanárt Ő méltósága a püspök a gazdaságtan rendes tanárává nevezte ki

— **A Kölcsey-kör** ez idej utolsó matinéja e hó 8-án folyt le a művelt közönség érdeklődése mellett. Szabados Ede szellemes elmefuttatást olvasott fel az udvariasság-

ról megkülönböztetve a valódit a hamistól. Szlávi Dezsőné urnő megkapóan szép, szabatos és érzéssel előadott czimbalomjátékát megújrázták. Dr. Kelemen Samu nemes hévvel, sok elmésséggel s néhol valóban megható bensőséggel védte a tudományos pályákra utalt nővilágot mintegy czáfolatul azon véleménnyel szemben, mely a nők illetén felszabadítását kárhoztatja. A műkedvelői zenekar vonós négyese, mely Markos, Veres, Ferenczy és Havas urakból állott, Mozart egy darabját szabatosan és hatásosan adta elő.

— **Színházi hír.** Mint biztos forrásból értesülünk, Szabados Ede ev. ref. főgym. tanár „Virradóra” cz. énekes népszínműve a jövő hét folyamán kerül először színre a szatmári színházban. A darab iránt, melynek próbái javában folynak, az érdeklődés általános.

— **A kereskedő ifjak** körében f. hó 8-án Bagossy Bertalan képezdei tanár nagy gondnal és ügyesen összeállított tanulmányt olvasott fel a „Hozományról,” melyet a jelen voltak általános érdeklődéssel hallgattak. Mátrai Kálmán, szintársulatunk jeles művésze adott még elő két monológot nagy tetszés mellett, a közönség szünni nem akaró tapsviharral jutalmazta Thaliának e szép tehetségű oszloposát.

— **A márcz. 15-iki** ünnepély programját a Kölcsey-kör következőleg állapította meg: 1. A dalegyesület megnyitó darabja. 2. Szabadság, Mátray-tól előadja a szintársulat. 3. Emlékbeszéd, tartja Hantz Jenő dr., 4. Hazafias dalok, éneklé Ligeti Mari. 5. Szavaltat, hazafias költemény, előadja Varga Lajos. 6. A dalegyesület bezáró darabja. Kezdeté d. u. 4 órakor. A kereskedő ifjak körében d. u. 3 órakor alkalmi felolvasást tart Regézy Sándor, este az iparos olvasókör által a társaskörben bankett rendeztetik.

— **Pesti Ihsz Lajos** szintársulata, mely most városunkban működik, Nagy Károly városától is engedélyt kapott, hogy a nyári színi évad alatt előadásokat tarthasson. A jeles társulat tehát Munkács és Nagy Károly közönségét fogja a nyáron művészetével mulattatni.

— **Dalestély.** A dalegyesület hétfőn — márcz. 9-én táncszal egybekötött, látogatott dalestélyt tartott. Az igen distinguált közönség soraiban ott láttuk főispánunk öméltségét és a kir. kath. gymnasiumban hivatalos látogatását végző tankerületi kir. főigazgatót Sziieber Ede öngnagságát, kik a változatos, és dalegyesületünkötől már megszokott szabattossággal, művészi árnyalással előadott műsor minden egyes számát érdeklődéssel hallgatták meg, tetszésöknek léptenyomon hangos kifejezést adván. Ki kell emelnünk Ligeti Mari urhölgy mindenkit magával ragadó magán-énekét, kit Stefanidesz színházi karnagy kísért zongorán. Színházunk elsőrangú primadonnája a megmegújuló tapsviharnak engedve szívesen ismételte meg művészi énekét. Hát ez elég szép siker, mi azonban azt hisszük, hogy épen ilyen szépen, sőt talán még szebben sikerült volna ez az estély áprilisban. És csodálkozunk rajta, hogy a dalegyesület, melynek alelnöke a kir. kath. főgymn. egyik, az életben nagyon is sok tapintattal bíró tanára, s kebelében négy felszentelt kath. pap működő tagot, több kath. tanítót számol, karmestere is az egyik kath. tanító, és amelynek a kath. papok és világiak sorából oly sok pártoló tagja van, — nem tudta módját ejteni, hogy már csak ezekre való

tekintetből is ama szép estélyt erről az időszakról elhalaszssa, vagy ha minden áron meg kellett tartani, hogy ne legyen az táncszal összekötve. A dalegyesületnek ez bizonyára nem ártott volna semmit, sőt épen bebizonyítja általa, hogy tagjainak igényeit lehetőleg figyelembe veszi, szazokra kellő tekintettel van.

— **Jutalomjáték.** Szintársulatunk két szerénységéről ismert, de szorgalmas és tehetséges tagjának Kiss Jánosnak és nejének ma este lesz a jutalomjátéka, mely alkalommal Hugó Viktor világhírű s örökbecsű tragoediája „Borgia Lucretia” fog színre kerülni, mely új színházunkban még nem adatott elő. A színmű-irodalom e remekének előadását bizonyára sokan fogják meghallgatni, s ezzel a jutalmazandó Kiss-pár iránti elismerésnek kifejezést adni.

— **Hangversenyt** rendeztek az ev. ref. felsőbb leányiskola növendékei f. hó 7-én, mely úgy a szereplőknek, mint vezetőiknek méltán díszesre válik. Az élőképek hü kifejezői voltak a jelenített eszménynek. A két szindarab a kiesinyektől alig remélt természetességgel, a művészet iránti fogékonyság karakteristikájával volt előadva. Bakó Gizella III. oszt. növendék akkora energiával és mondhatjuk, — művészi ügyességgel játszotta le darabjait, hogy egy 9 éves gyermektől valóban meglepő. Szimonisz Ilonka zongorajátéka hasonló szép sikerrel végződött. A kis művészek öröme és büszkeségére lehetnek mesteröknek, ki ilyen rövid idő alatt ekkora eredményt tudott produkálni. A Félegyházy nővérek Ilona és Margit czimbalomjátéka, Nagy Leona szavaltata, Domokos Mariska éneke Keresztes Gizella és Márkus Malvin zongorajátéka szintén kiváló pontjait képezték az élvezetes programnak, melyet a jelen voltak szülők és érdeklődők mindvégig nagy figyelemmel és örömmel hallgattak.

— **A Kölcsey-kör** ez idei matinéi sorozatát a vasárnapival befejezte. Volt összesen 3 matiné 11 számmal. Közreműködtek a műkedvelői zenekar teljes karban két számmal, vonós négyessel egyszer: Szlávy Dezsőné urnő czimbalomjátékkal; R. Nagy Ilonka és Biltz Irén k. a. (Nagybánya) monologelőadással; Dr. Fodor Gyula. Dr. Tánódy Márton, Dr. Fejes István, Szabados Ede és Dr. Kelemen Samu, egy-egy ízben felolvasással. A kör irodalmi szakosztálya, mint a matinék rendezője, hálás köszönetét és elismerését fejezi ki a szíves közreműködőknek. De nem mulaszthatja el köszönetét nyilvánítani a város intelligens közönségének is, mely nagy érdeklődésével és tömeges megjelenésével hatalmas erkölcsi támogatásban részesítette a kör törekvését. Egyuttal tudomására hozza a kör a város összes közönségének, hogy az április — június és szeptember — október havi időszakban havonként egyszer délutáni előadásokat rendez, melyeken szakférfiak népszerű modorban ismeretlik a nevezetesebb tudományos és közérdekű jelenségeket, találmányokat stb. A felolvasások helye és ideje annak idején a hírlapokban ki lesz téve. Személyre szóló meghívók nem küldetnek szét. A Kölcsey-kör vezetősége számít a közönség szíves érdeklődésére.

— **Katonai lóvásár.** Mint lapunk mult számában jeleztük, Nagy-Károlyban, f. évi április 14 és 15-én. Szatmár-Németiben, f. é. április 17 és 18-án katonai lóvásár fog tartatni. Ezen vásárlásra egy kiküldött katonai bizottság fog megjelenni, mely az elő-

vezetett lovak közül meg fogja vásárolni mindazokat, melyek katonai czélokra alkalmasnak és erre nézve megfelelőknek fognak találtatni. Miután a főczél az, hogy a hadsereg részére minden közvetítés nélkül egyenesen a tenyésztőktől vétessenek meg a lovak, annál fogva figyelmeztetnek a tenyésztők, hogy teljes bizalommal vezessék elő katonai czélokra alkalmas eladó lovaikat és tuzott árak követelése által a megvételt lehetetlenné ne tegyék, miután mindenestre jobb árakat haphatnak ezen közvetlen eladás által, mint az esetben, ha lovaikat közvetítők útján juttatják a hadsereghez. Alkalmas minden szilárd testalkatu, jó mozgás és kitartást ígérő, tulságos használat által még meg nem rontott s a katonai használatot gátló hibával nem bíró 4 egész 7 éves és legalább 158 centiméter magas ló. A hét évet már meghaladt lovak semmi esetre sem vétetnek meg, valamint 158 centiméteren (vagy 15 markon) alóli lovak közül esupán kivételképen vétetnek meg egyes olyan példányok, melyek kivált jó testalkatuak és kitűnő vérrel bírnak. Ez alkalommal 3 évet betöltött esikók is fognak vásároltatni, azonban esupán egyes olyan példányok, melyek kiváló jó alkatuk és nemes származásoknál fogva a katonai esikó telepekben való felnevelésre alkalmasnak látszanak. Figyelmeztetnek tehát a tenyésztők, miszerint 3 évnél fiatalalabb vagy nem legkitűnőbb minőségű esikók elővezetése által csak felesleges fáradságot és költséget okoznának magoknak. A megvett lovak azonnal a helyszínén átvétetnek és készpénzben kifizettetnek. Az elővezetés helye, a város-illetőleg község-házban tudható meg.

Vidék.

Nagy-Károly. Legény-egyesületi közgyűlés. A kath. legény egyesület vasárnap megtartott közgyűlése igen népes volt. Az elnök ft. Guba Pál az eredményekkel beszámolt, miket előtte el nem értek. Közérdeklődést keltett az egyesület tagjaiban, összehozta a fiatalaságot nemes, vidám, semmibe kerülő szórakoztatásokba s magában a polgárságban is annyi kedvet keltett az egyesület társas összejövetelei, felolvasásai iránt, hogy manapság ez a legélénkebb egyesülete városunknak. Az elnök teljesen helyén van. Isten áldja meg jóakarátát.

Nagykárolyi kör. A nagykárolyi főgymnának a budapesti egyetemen és technikán tanuló ifjai azon nemes elhatározásra jutottak, hogy szegényebb társaik egyetemi tanulmányainak megkönnyítésére kört alakítanak. Nem tivornya és poharazás, hanem a jótékonyság gyakorlása a kör czélja. A pártoló tagsági díj 1 frt. 50 kr. örömmel jelenthetjük, hogy a tagok száma egyre növekszik.

Az ipartestület és a belépti díj. Az ipartestület f. h. 3-án tartott gyűlésében elhatározta, hogy az alapszabályok 6. §. oda módosítja, hogy mindazon iparosok, kik 1896. jan. 1 után belépnek az ipartestületbe, belépési illeték czimén 25 frt. fizessenek.

A dal kör hangverse jól és ami fő, eredményesen sikerült. Ez az első eset, hogy a dalegyesület nem panaszkodhatik a publikum közömbösségével. A kör elnöke mindent elkövetett, hogy a városi társas élet színejava részt vehessen s így az estély csakugyan sikerült.

Megyei közgyűlés. Márcz. 10-én rendkívüli közgyűlés lesz, a melynek kiemelőbb pontja a milleniumi menet, a milleniumi ünneplés és megyei bandérium kérdése. A többi ügy a községek évi költségvetésére, szabályrendeletére, hidépítésére vonatkozik. Ugyane gyűlésen szóba kerül a nagybányai és szatmári járásba még egy szolgabírói állás rendszeresítése is, mi bizonyára, élénkíti majd a számadásokkal és közügyi ügyekkel foglalkozó közgyűlést.

Munkács. A millenárius bizottság a tiszteről lemondott Lehoczki Tivadar helyére Cseh Lajos polgármestert választotta elnökévé.

Az új színház a mérnök és építész egyesület által felülvizsgált és jóváhagyott terv szerint 71 ezer forintba fog kerülni. A képviselő testület f. hó 12-én hoz ez ügyben végleges határozatot.

Az áll. el. isk. tanítói által rendezett gyermek színelőadás óriási sikerrel végződött, jegyeket már előtte való nap többszörös árért sem lehetett volna kapni. A kis szereplők meglepő ügyességgel állották meg helyüket. Kiváló elismerés illeti Szalay István és Baudrexler István tanítókat, kik a siker megteremtésében éjet napot egygyé tevő buzgósággal fáradoztak.

Ungvár. Stefánia özv. trónörökösne, mint az orsz. fehérkereszt lelemezhez fővédasszonya, Hehelein Károly prépost plébánosnak, Tabódi Jenő kir. kamarásnak, Novák Endre kórházi főorvosnak, Kólosy Béla kir. alerdőfelügyelőnek, valamint Lám Sándorné, Novák Endréné és Tabódi Jenőnének az egyesület érdekeinek előmozdítása körül szerzett érdemeik elismerésül sajátkezű aláírásával ellátott diszokmányt küldött.

Dr. Brujman Béla közkórházi másod orvost és a kerületi betegsegélyző pénztár orvosát a vall. és közokt. miniszter a kir. kath. főgymnasiumhoz egyelőre tiszteletbeli minőségben iskola orvossá és az egészségtan tanárává nevezte ki.

A nyári színi évadra az engedélyt városunk tanácsa Tiszai Dezső debreczeni színigazgatónak adta meg.

Az ungvári vár földjéből küldötte Kende Béla alispán Pozsonyba az 1/4 köbméternyi földet. Pozsony ugyanis a koronázási helyen a millenium emlékére szobrot állít, e célból felszólította Magyarország összes vármegyéit, hogy területeikről küldjenek földet azon halomhoz, melyen a szobor állani fog. Megyénkbeli bizonyára a történelmi nevezetességű vár földjét illeti ama méltóság, hogy ezen nemzeti emlékek alapját képezze.

A kereskedők körében mozgalom indult meg, hogy városunkban „Kereskedelmi bank” név alatt új pénzintézetet állítsanak. Ha csakugyan megvalósul, öt takarékpénztár fogja kiterjeszteni áldó karjait városunk felé.

Beregszász. A millenárius vármegyei törvényhatósági küldöttség f. hó 4-én Lónyay Sándor főispán elnöklété alatt tartott ülésében a következő határozatokat hozta. 1. Május 10-én hálaadó isteni tisztelet lesz. 2. Vármegyei diszközgyűlés május 12-én, mely hivatalos lesz a várm. árva és menedékház felállítására ügyében is határozni. A diszszónoklat tartására Komjáthy Béla orsz. képviselőt kéri fel. 3. A ruthén ház felállítására tudomásul vétetett, s az alispán utasítva lett, hogy a még hiányzó 250 frtot a szolyvai járás főszolgabírájának utalja ki. 4. A munkácsi várhegyen államköltségen

állítandó emlékoszlop leleplezési ünnepélye július 19-re tüzetett ki. A vármegye kéri fogja a belügyminisztert, hogy a leleplezési dologi költségeit tárczája terhére vállalja el. Ugyane napon népünnepélyek is fognak rendeztetni. Meghívotnak a szatmári és munkácsi püspökök és a debreczeni superintendens. A munkácsi püspök kéri fel, hogy az ünnepi sz. misén pontifikáljon. Munkács polgármesterének ama jelentése, hogy a város 1000 frtot szavazott meg a millenárius ünnepség céljaira, tudomásul vétetett. Az ünnepségre a hadsereg és honvédség tagjai is meghívotnak. 5. Elhatározta a bizottság, hogy a vereczkei szoros emléktáblával jelöltessék meg. A kiállításra a megye költségén 60 földmives küldetik. 6. A bekszidi határozat és vereczkei emléktábla leleplezésének napja később fog megállapíttatni. 7. A banderisták céljaira 800 frt. folyósítandó. 8. A várm. székhelyen rendezendő ünnepségek programja a helyi bizottság és a közm. egyll. megbízottaival fog megállapíttatni, erre a bizottság 300 frt. kiadását javasolja. 9. A Vágó Pál által tervezett tört. felvonulás tárgyában a tavaszi közgyűlés fog határozni.

Az áll. el. iskola diszszázlót készített a milleniumra. Hogy ennek költségeit beszeresse, f. hó 1-én hangversenyt rendezett, mely 200 frt. tiszta jövedelmet hozott be. Stenczel Mihályné és Dercsényi Julia páratlan tevékenységének köszönhető, hogy ily szép siker az eredmény.

A szolyvai járásban felette elszaporodtak a farkasok, úgy hogy a személybiztonságot minduntalan fenyegetik. Stkatur erdész tört. vetett ki rájuk, s egy ordast csakugyan sikerült megcsipni. Elszakította ugyan a tör. lánczát, de akkora vérvesztést szenvedett, hogy elmenekülni lehetetlen volt. A bestia oly hatalmas példány, hogy kitömvé érdemes muzeumba helyezni. Ez a sors várakozik reá.

M. Sziget A milleniumi diszszobogó költségeinek beszerzése céljából a máramarosi hölgyek közadakozást indítottak meg. Már eddig több mint 300 frt. gyűlt egybe, ez az összeg azonban nem fedezi a költségeket teljesen, mert a szép lobogó a legolcsóbb ajánlat szerint is 450 frtba kerülne. Fehér selyem alapon a vármegye ezimere lesz látható, a megye kék-sárga színe fogja a szégyelvezést képezni.

Nyisztor János ruszki vári esperest a megyei közgazg. bizottságba állandó választmányi taggá választották meg.

A dalegyesület a kaszinó vivótermében a napokban tartotta meg kedvelt karnagyának, Izák Jánosnak 10 éves jubileumát. Az ünnepeltet Vajay Endre üdvözölte, ki a dalkör tagjai nevében díszes keretbe foglalt csoport képet nyújtott át.

Dobó-Ruszka. A róm. kath. papságnak folyó hó 6-án egyik érdemes veterán tagja, Demek Antal költözött el az élők sorából. Váratlanul, hirtelen lepte meg a halál, s rövid szenvedés után sirjába dönté. A boldogult 1821 jan. 19-én született, 1844. febr. 8-án lett áldozó pappá szentelve. Kezdetben mint segédlelkész Munkácsra, Szigeten, Erdődön, N-Majtényban, Szatmáron, F. Bányán, N-Bányán és Eör-Darmán működött, míg 1854-ben a f.-vissói, 1856-ban a zajtai, majd a kökönyösdi plébániát nyerte el; — 1867-ben az ugoesai kerület alesperesévé, 1875-ben szentszéki tanácsossá neveztetett ki, végre 1878-ban dobóruszakai plébános lett, s ez állásában szolgált az

anyaszentegyháznak egész haláláig. Elhunytáról az alsó ungi esperesi kerület a következő gyászjelentést adta ki. — Az alsó-ungi l. sz. róm. kath. esperesi kerület lelkeszei Isten akaratján megnyugvó szívnek szomorúságával tudatják nagyérdemű kartársuknak főtiszteletű Demek Antalnak, dobóruszakai esperes-plébánosnak, aranymiséés áldozópapnak, miután 52 éven át szolgált hiven az Urnak, élete 76. évében 1896. évi márczius hó 6-án történt esendes átköltözését az örökkévalóságba. A temetés márczius 9-én reggeli 2 órakor sz. miseáldozat bemutatásával lesz Dobó-Ruszkán. Adjon nagy jutalmat Isten az ő hű szolgájának!

Tiba. Orgona átvétel. A róm. hath. plébániai templom új orgonáját a hitközség által felkért szakbizottság tüzetes megvizsgálás után egyhangulag átvette és teljes elismerését fejezte ki a jó munka és esinos kiállítás felett. Az orgona szerkezete (kuprendszer), mely a legnagyobb pontossággal, minden zaj nélkül, könnyen működik, teszi lehetővé, hogy minden egyes hang a használatkor rögtön megszólaljon és ami szintén lényeges előny ezen szerkezetenél, hogy az egyes sipok nem szólnak össze mint pl. a csuszka szerkezetenél, miáltal ez a szerkezet az eddigi szerkezeteket minden tekintetben felülmúlja. Minden egyes változat karakteristikájának teljesen megfelelően van intonálva és tisztán hangolva, miáltal az orgona igen kellemes összhanggal lepi meg a hallgatót. Ezen esinos és valóban kitűnő szerkezetű orgona Országh Sándor és fia budapesti műorgona készítő cég készítménye, mely cég már számtalanszor beigazolta, hogy minden törekvése arra irányul, hogy minél tökéletesebb művet állítson elő.

F. Ardó. Egy megyei gazdag földbirtokos, kinek itt is tekintélyes birtokai vannak, felizgatta a lakosságot Morvay Zoltán körjegyző ellen, ki már 14 év óta viseli kifogástalanul hivatalát. Hatvan aláírással feljelentést adtak be ellene. A vizsgálat a napokban lett megtartva Benyovszky főszolgabíró és Kiss Gábor, a beregszászi pénzügyigazgatóság kiküldöttje által, kik a legszigorubb eljárás után kénytelenek voltak kijelenteni, hogy semmi büntetendő esemény nem forog fenn, sőt mindent a legnagyobb rendben találtak. Erre a lakosok Morvay eltételét kívánták a főszolgabírótól, ki természetesen nem tett eleget. Midőn a főszolgabíró eltávozott a községből, a lakosság ki akarta a körjegyzőt és családját hányni lakásából, mire ez segélyért táviratozott. A főszolgabíró azonnal küldött két esendőt Halmiból saját fogatán, N. Szöllösről is kivonult 3 a lakosok megfékezésére. Ha újabb rendezavarások történnek, a bíróság a legerélyesebben fog közbelépni.

Hazánk.

Az országgyűlés befejezte a kereskedelmi tárcza költségvetésének általános tárgyalását, elvetvén Kossuth és Apponyi határozati javaslatát az önállóvámtérületet illetőleg. A számbeli többség tehát ismét győzelmesen került ki az ütközetből. Hosszabb vita után megadták a hű mamelukok a kormánynak az idemnitást is, azaz megszavazták, hogy továbbra is költségvetés nélkül kormányozhasson. Ezután a kereskedelmi tárcza részletes tárgyalására került a sor, melynek folyamán Szalay Károly

heves támadást intézett Festetics Andor ellen, ki a dombóvár-győri viczinális vasutat mint képviselő megkapta, s azt miniszter korában Szél (álíás Steiner) Kálmánra, saját házi kereskedőjére ruházta. Még keményebb volt Hock János támadása Lukács Béla volt miniszter ellen, ki a magyar államvasutak és az alakítandó magyar gőzhajós társaság nevében az osztrák Duna gőzhajós társasággal kartellre lépett, melynek javára a dunai szállítmányok 50%-át kötötte le.

Halálozás. Pellet Ödön székesfehérvári olvasó kanonok, az ismert nevű egyházi író, f. hó 7-én hosszas betegség után, 63 éves korában Istenhez költözött.

A királyné most már egész pontossággal megállapította a milleniumi ünnepeken való részvételét. A felséges asszony részt vesz május 2-án a kiállítás megnyitására, május 3-án a budavári Mátyástemplomban tartandó istentiszteleten, továbbá a május elején, 5-én vagy 6-án megtartandó udvari ünnepségen és végül a június 8-iki hódoló felvonulás fogadásán.

Szepesmegye főispánját Csáky Gyula grófot a király ezen állásától kérelemre felmentvén, helyébe Csáky Zenó gróf, főrendiházi tagot nevezte ki.

Uj okmány bélyegek. Az államnyomda, amint értesülünk, most készíti az új korona-értékű okmány-bélyegeket. — Az új bélyegek sokkal tetszetősebb külsejűek, mint a régié. Hasonlítanak valamin az osztrák bélyegekhez, megvan mind a kettőnek az a közös jó tulajdonsága, hogy az átírára több a hely rajtuk. — Az új bélyegeket — és pedig a 10, 20 és 40 koronásokat — már most szállítják a Állam-nyomdából fel a pénzügyminiszteriumba; forgalomba csak akkor kerülnek, ha a régié már elfogytak.

Uj bankjegyek. Az 1000 koronás nagysága olyan lesz, a milyen a mai 1000 forintosé. Az ezer koronásnak mind a két oldalán ülő női alakok lesznek, az egyik Magyarországot, a másik Ausztriát jelképezi. Lesznek 500 koronás jegyek is, melyeknek két szélén egy-egy medallionba foglalva szép női fej látható — egy a magyar, egy az osztrák koronához hasonló diademmal. A 100 koronás jegyeken ugyanilyen fejek lesznek. Az 50 koronás bankjegyek mind a két oldalán ülő női alakok lesznek, e jegyek valamivel keskenyebbek, de hosszabbak lesznek a mostani 50 frtosoknál. A kényomást könyvnyomdai felülnyomással megtartják, mivel így még a fényképészet segítségével sem utánozhatják.

Külföld.

Az olaszok Áfrikában f. hó 1-én Adua mellett vívott ütközetben oly vereséget szenvedtek, melyre nincs példa a gyarmatháborúk történetében. Egy félvad nemzet fegyelmetlenül hordái alig pár óra alatt megverték az európaiasan szervezett, modern fegyverekkel felszerelt hadsereget. Baratieri tábornok, ki hónapok óta tétlenül nézte, mint gyűjti Menelik király haderejét, s egy lépést sem tett az ellen, hogy Adua mellett erős állást foglalhasson, — most hirtelen támadásra határozta el magát, nem várva be az új csapatokkal érkező Baldissera-t, ki egyszersmind utódjává volt kinevezve. Talán utódja elől akarta elragadni a győzelmi pálmát. A rövid, de heves harc-

ban Dabormida és Arimondi tábornokok dandárjai teljesen meg lettek semmisítve, Albertone dandárja Abba Garima mellett be van kerítve. Galliano ezredes mintegy 400 emberével az ellenség kezeibe került. Az olaszok részéről mintegy 5000 ember esett el, 60 ágyú 50,000 ágyugolyó, 5000 öszvér és 10000 puská az ellenség kezeibe került, a hadi pénztárt több millió lírával sikerült megmenteni. Dabormida, Arimondi és Albertone tábornokokról semmi hír, valószínűleg a csatáterien maradtak a halottak között, más versio szerint van remény reá, hogy Arimondi hadoszlopa Adigratba menekült. Az olaszok vad futásban vonultak vissza a harcztérről, 270 tiszt közül csak 87 menekült meg. Baratierit, ki nyugállományba helyeztetett, hadi törvényszék elé állítják, mihelyt haza érkezik, s ha kiderül, hogy futott az ellenség előtt, lefokozzák és halállal büntetik, ugyszintén Ellen a tábornokot is. A Crispi miniszterium beadta lemondását, melyet Umberto király elfogadott.

Bécs. Tudvalevőleg szeptemberben az antiszemita Lueger dr. választották meg polgármesterré, kit azonban a császár a kormány ajánlatára visszavetett, s a községtanácsot feloszlattván Bécsot kormánybiztos igazgatta. Most történtek az újabb községtanácsosi választások, s az antisemita ismét nagy többséggel győztek, 96 antisemita és 42 liberális képviselő választott, az antisemita tehát 4 kerületet hódítottak el a szeptemberi választások óta, mely alkalommal 92 mandátumok volt. Valószínű azonban, hogy Lueger jelöltségét elejtik, hogy Bécs város kormányzását átvehessék.

Színház.

Márcz. 5. Csütörtökön „Angot a kofák leánya” cz. operette adatott Ligeti Mari jutalomjátékául. Csalogánydal, kedves játék üres ház előtt.

Márcz. 6. A „Czigánybáró”-ban Turzó Aranka vendégszerepelt szintén gyér közönség előtt.

Márcz. 7. szombaton alkalmatlan időben a nőegylet javára volt előadás. Bakó L. vendég szerepelt. Szavalta a „H a j ó t ó r é s” c. monologot, melyet teljes drámai szépségben ily tökélyvel még nem hallottunk. Utána Bayard „Felvasónó”-je, az idény eddig legjobban sikerült előadása volt. A vak hajóskapitány (Bakó) és rágalmazott leányának (Bera P.) megható kibékülése mindvégig oly mesterségesen lón megjelenítve, melyért a két művészek nem csak a köteles tapsok, de a hallgatóság könyei szolgáltak igaz elismerésül.

Vasárnap „A betyár kendője” Bakó mutatta be magát, mint a népszínmű terén is ügyes alakító. Háborgó szenvedélye mellett kedves volt Piller M. mint önfeláldozó hű feleség. Kissné, mint erőslékű anya s Kovacsicsné, mint jó lelkű öreg nő.

Hétfőn „A három Kázmér, kedden a „Libapásztor” került ismét színre félhelyárral közép sikerrel.

Irodalom.

— „*Márcziusi ibolyák*” sz. József tiszteletére cz. alatt most hagyta el a sajtót egy imakönyv, melyet püspök ur ő méltó-

ága magas megbízásából összeállított dr. Szentgyörgyi Jordán Károly szaniszlói plebános. A csinosan kiállított könyv bolti ára 1 frt 20 kr. Szerzőnél megszerezhető 1 frtért. (s. etiam e. 3. s.) Melegen ajánljuk olvasóink szives figyelmébe!

— **Robicsék Zsigmond** könyvkereskedése előfizetést hirdet Kósa Rezső „Ólombetűk világa” című elbeszélés-kötetére, melyben érdekes történeteket mond el a magyar munkás-világ vezérlő eleméről: a könyvnyomtatókról. A szerző maga is évek hosszú során át foglalkozott a betűszekrény mellett, míg az irodalom föl nem fedezte s el nem szőlította onnan, s így személyes tapasztalatait és megpróbáltatásait beszéli el meleg közvetlenséggel a hangulatos történetekben. Minden író csakis abban a körben lehet igazán reális, a melyet sok éves, személyes tapasztalatok útján ismert meg, szóval valósággal beleélte magát alakjai gondolkozásmódjába. Az „Ólombetűk világa” a magyarországi munkások szociális, valamint erkölcsi és műveltségi viszonyait vonzóan megírt, fordulatos történetekben mutatja be. A magyar társadalomnak méltán érdekében áll, hogy a hazai értelmiségnek ezt az elnyomott osztályát megismerje és főlzabeditásáért minden lehető elkövessen. Ez a nemes czél vezette a szerzőt kötete megírásánál. Elbeszéléseivel óhajtja felkelteni az érdeklődést e névtelen emberek ismeretlen világa iránt. Alulírott könyvkereskedő-cég előtt pedig az a czél lebegett, midőn az „Ólombetűk világa” kiadására vállalkozott, hogy kellemes szórakoztató olvasmányt adjon az olvasó kezébe. Az „Ólombetűk világa” 10—12 ivre terjedő, közép 8-rétű, tetszetős kiállítású kötetben jelent meg december hó közepén. Ára 1 frt. Az előfizetések és megrendelések Kósa Rezső nevére címezve, Robicsék Zsigmond könyvkereskedésébe küldendők. A megrendelők a művet bérmentve kapják meg. Hazafias tisztelettel Robicsék Zsigmond könyvkereskedése. Budapesten, V. Föld-utca 8. szám.

— **A fény árnyat.** Ez a ezim illeti meg a Benedek Elek Nemzeti Iskolájának újabb vállalkozását. Ez a derék tanügyi lap most nem elékszik meg azzal, ha a beteg magyar kulturát szóval és szabad hanggal védi, képekkel is ilusztrálni óhajtja a szomorúan leirt igazságot. Azaz: az ezredév szegényére bemutatja Magyarország düledező, romladozó iskolaépületeit, életveszélyes tanítói lakásait. Az eszme nem új, csak a kivitelezés szokatlan, De hát ez úgy látszik a munka megosztás elvén nyugszik. A néptanítók Lapja ugyanis bemutatja a monumentális nagy alkotásokat s el is zengi hozzájuk a himnust mindazokról, akik ezek felépülésén közre munkáltak, s a nagy közönség a míg elragadtatással szemléli e szép épületeket, talán merőben megfeledkeznék egy-egy düledező viskóról, melyet iskolának gunyolnak a jámbor lelkek, de a szegény szülők nem tudják, mikor vesznek a korhadt gerendák alatt el gyermekeik s a tanító családja sem sejtí, mikor üti agyon ez a kenyérkereső édes apát. A Nemzeti Iskola tehát ezeket mutatja be olvasóinak s ezek a rozoga pajták tűnnek fel majd a fényes paloták mellett, mint a nagy fénynek sötét árnyai. Hát csak rajta: A tanítók, iskolaszékek jól teszik, ha minél több anyagot szolgáltatnak írásban és képben ehhez a vállalathoz. Keresni sem kell, válogatni sem kell nagyon. Akad dolga — fájdalom — az ecsetnek is elég a magyar kultúra mezején.

Szerkesztői üzenetek.

B. Zs. Nincs semmi akadály a megállapodásra vonatkozólag. Egészen a tervbe vett módon történhetik minden.

R. Z. Megkaptuk mindkettőt, nagyon is használható lesznek, az ilyenmű cikkeket vonzó előadásban tárgyalva mindig szívesen olvassa a közönség. Jövő számunkban jönni fognak.

Cs. J. A mult alkalommal a legjobb akarat mellett sem közölhetjük, midőn megkaptuk becses sorait, lapunk már épen nyomás alatt volt. De ami késik, nem marad.

H. L. A kérdés felvetése minden esetre érdeklődést fog kelteni az illetékes körökben. S bizton hiszszük, hogy a kívánt megoldás nem marad el.

Terményárak.

Termény métermázsánként	Szatmáron			
	frt	kr	frt	kr
Tiszta buza — — —	6	60	—	—
Gabona — — —	5	50	—	—
Rozs — — —	—	—	—	—
Árpa — — —	—	—	—	—
Zab — — —	4	80	5	—
Tengeri — — —	4	70	—	—
Kása — — —	7	—	—	—
Fehér paszuly — — —	6	50	—	—
Tarka „ — — —	5	—	—	—
Szilva — — —	14	—	—	—
„ füstölt — — —	—	—	—	—
Repeze — — —	—	—	—	—
Krumpli zsákja — — —	1	30	—	—
Szalonna — — —	—	—	—	—

135. gt. szám.
1896.

Hirdetmény.

Szatmárnémeti sz. kir. város a tulajdonát képező Petőfi utcái,

Frommer-féle házastelket

1896. május hó 1-től számított 3, esetleg 6 évre bérbeadja.

Ez nyilvános árverésen fog eszközölni folyó évi Márczius hó 11-én a helyszínén délután 3 órakor.

Ez oly fölhívással hozatik köz tudomásra, hogy az egész bérleménynek együttes árverésénél 90 frt, az egyes lakások esetleges külön eszközlendő árverésénél pedig a kikiáltási ár — 10% — bánatpénzül leteendő.

Szatmártt, 1896. márczus 4.

Oraveczi János,
gazd. tanácsos.

Temetkezési vállalat

CZINTERSTEIN F. és TÁRSA.

A „KEGYELET”-HEZ

czimzett uj temetkezést rendező intézet üzletmegnyitó jelentése.

Mélyen tisztelt közönség!

Van szerencsénk mély tisztelettel jelenteni, hogy **Szatmártt, a Kazinczy-utca 7. sz. házban**, szemben a kath. főgimnáziummal, a jelen kor igényeinek mindenben megfelelő új

TEMETKEZÉSI VÁLLALATOT

nyitottunk s bátrak vagyunk egyszersmind e vállalatot Szatmár városa és és vidéke nagyérdemű gyászoló közönségének kegyes pártfogásába ajánlani.

A „Kegyelethez” czimzett új temetkezési vállalat a mai distingvált izlésű s résztvevő gyászában is impozáns korszellem niveauján állva igéri, hogy bármint magas kívánalmaknak tökéletesen meg fog felelni.

A „KEGYELETHEZ” czimzett új temetkezési vállalat a legnagyobb gondal végzi a **ravatal** felállítását minden izlést kielégítő gyöngédséggel; a szobáknak **gyászteremmé** alakítása a **gyászjelentések** nyomtatását, expedálását, a **temetési** szertartás s a gyászmenet rendezését.

A „KEGYELETHEZ” czimzett új temetkezési vállalat állandóan dus választékban tart

érezkoporsókat,

minden minőségben és nagyságban; légmentesen zárt diszkoporsókat és sarkophagokat, hozzávaló bárkakkal; továbbá **fa és ércutánatu koporsókat** a legdiszesebb kivitelben; nemkülönben politirozott, lakkirozott s egyszerűen festett koporsókat. A ravatal köré diszes **kandelábereink** s gyertyatartóink vannak, ezekhez **gyertyák** és fáklyák kívánat szerint adhatók.

A „KEGYELETHEZ” czimzett temetkezési vállalatnál **szemfedőkül** gasir, illuzion, tüll anglais, atlasz és selyem; **párnák, matraczok** és **halotti kötösök** kaphatók.

A „KEGYELETHEZ” czimzett temetkezési vállalat különösen ajánlja

gyászkoszoruit,

olcsó, közép és legfinomabb minőségben, meglepő izléssel vállalat s mindenféle anyagból készítve; ezekhez atlasz és moire **szaialgok** bármint színben és szélességben, a feliratokra arany és ezüst **betűk**, továbbá **virágok, fátjolok, vállövök, keztük** a legpazarabb választékban kaphatók.

A „KEGYELETHEZ” czimzett temetkezési vállalat

három gyászkocsit

szerzett be és pedig **egy rendkívül diszes üveges-, egy másodrendű disz és egy gyermekkocsit**, melyek mindegyike elé 2—4, esetleg 6 ló áll rendelkezésre. Mivel a gyermekkocsi **kék színű**, ez elé **szürke lovakat** választottunk. A **szolgaszemélyzet** elegáns **testőr egyenruhát** visel.

A „KEGYELETHEZ” czimzett temetkezési vállalat a temetési forma megválasztását nem köti szabott árakhoz, hanem a gyászoló közönség intézkedésére bizva, igyekszik mindenben a legalkalmasabbat s a legméltányosabban szolgálni.

A „KEGYELETHEZ” czimzett temetkezési vállalat **halottszállításra** is vállalkozik az ország bármely részébe, vonaton vagy kocsin s ezzel minden összetartozó utánjárást és terheket szíves készséggel teljesít.

A „KEGYELETHEZ” czimzett temetkezési vállalat minden törekvése oda irányul, hogy üzletét a kegyelethez méltó kiszolgálásával a mélyen tisztelt gyászoló közönség pártfogására érdemessé Szatmár városa és vidékére nézve nélkülözhetetlené tegye s a megtisztelő elismerést minden részről kiérdemelje.

E reményben alázattal kéri a nagyérdemű közönség szíves támogatását és megbizását.

Szatmártt, 1896. január 8.

Kiváló tisztelettel

Czinterstein F. és Társa.

10—12

a „Kegyelethez”